

saaledes har betalt dem i dyre Domme for at overtage. Jeg er noget i Tvivl om, hvorvidt dette er det Rigtige. Hvis man derimod giver slip paa Hartfornskatten, væsentlig til Fordel for Hartfornseierne, men ogsaa for andre af Kommunens Beboere, saa tror jeg, at den Tanke, jeg her har antydnet, ville stemme langt mere med Retfærdigheden, saa var det ikke Personer, der fik Rettelsen, det var Samfundet, og hvert lille Kommunesamfund for sig. Nu vil jeg ingenlunde sige, at den her antydede Veie er den Veie, man vedvarende skulde gaa ind paa til Rettelse af Kommunesagifterne, som ere i stigende Fart, det kan være muligt, at man en Gang i Fremtiden kan komme til Erkjendelse af, at man bør vedtage en Skattereformslovs for det direkte og indirekte Skattevæsen, som kan være langt formaalstjenligere lige overfor Skatteyderne i Almindelighed end det her foreslaaede; men jeg tillader mig at paastaa, at det, som et hurtigvirkende, retfærdigt og billigt Middel er anbefalelsesværdigt. Om det just derfor skal forkastes, veed jeg ikke.

Mit Forslag under Nr. 12, at Renten af Kasseeholdningen skal forhøjes med 1 Mill. Kr., har jeg nærmere omtalt i Betænkningen. Til Grund derfor ligger den Opfattelse hos mig, at Ministeriet ikke blot har begaaet Uret mod Forsætningen og Folkets Rettigheder, men til Ansvar og Erstatning har forbrudt sig mod Statskassens Interesse ved sin Regjeringsfremgangsmaade. Det er mit rammende Mvør, at dette Ministerium fortjente helt ud at betale enhver Øre tilbage, som det havde taget ved sine Provisorier siden Iste April 1885, og at de i den Anledning burde tilpligtes at staae Beløbet, eller at man i alt Fald maatte vilde lade Naade gaa for Ret, saa at de kom til at sidde af, hvad der ikke kunde dækkes af deres Midler eller ved deres Benneres Bistand. Det kan være muligt, at et godmodigt Folk vilde yderligere forbarme sig, naar de saae fremragende Mænd i Samfundet saaledes aflædte for Guds og Guld og i den Henseende nødte til at maatte søge Benneres og Slægtinges Bistand. Men min Opfattelse er saaledes, at hvis jeg var Medlem af en Jury, som skulde dømmes om dette Punkt, dømte jeg efter min fulde Overbevisning til fuld Erstatning hos de Herrer, der ere ansvarlige for de Penge, de saaledes have udgivet af Statskassen. Naar jeg nu har været moderat og har sat det ned til 1 Mill. Kr., udtrykker dette den samme Misbilligelse og samme Opfattelse hos dem, der stemme derfor. Men jeg indser meget vel, at der er en Skavank ved Forslaget. Det rammer kun den ene Side, rammer kun dem,

som har begaaet Uretten; men hvis Ministeriet anerkjendes og faar en Finantslovs, rammer dette Forslag ikke dem, som boie sig for Uretten og derigjennem tilføie det frænkede Folk en yderligere Forurettelse. Det er stillet under den Forudsætning, som Motiveringerne lyder paa, at det, hvis det vedtages, og vi faae et nyt Ministerium, ikke tilpligtes dette at udrede et saadant Beløb. Om det nuværende Ministerium udreder det eller ei, veed jeg ikke; men man skal aldrig være aldeles overbevist om Umuligheden af, at der ikke kunde indtræde bedre Diebliske, og saa for dette Ministeriums Vedkommende, som kunde bringe det til en bedre Selverkjendelse. Det er maaske mest sandsynligt, at det ikke sker. Men Folkethingets Botum, eller i alt Fald de Medlemmers, som stemme derfor, vil da indeholde et klart og bestemt Udtryk for deres Opfattelse af det System, man nu søger at forlige sig med. — Der er i Betænkningen en lille Bemærkning af mig om, at jeg ikke finder, at Aktier i Gjedserbanen for 1 Mill. Kr. er en særlig heldig Anbringelse af et Reservecapital, og at heller ikke en lignende Anbringelse af Livsfor sikringsanstaltens Midler er heldig. Jeg har ved en tidligere Leilighed oplyst, at den berømte Forpagtningsoverenskomst, som det ærede Medlem fra Nykjøbing (Clausen) nu ser, at Finantsministeren ogsaa har havt en vis Andel i, gik ud paa at bemyndige vedkommende Entrepreneur eller Koncessionshaver til at udsætte 2 Mill. Kr. i Obligationer og iøvrigt 1 Million i Aktier. Obligationerne havde, sagde man, lydt paa Prioriteter i Banen og den ulovlig indgaaede Forpagtningsafgiftskontrakt, den Forpagtningsafgift, der blev ulovlig indgaaet ved Kontrakten. Aktierne have jo ingen Garanti, det er en rent flydende Vare, men Ministeren har anset dem for gode nok for et Reservecapital. Skulde det være let realisable Papirer for paakommende Tilfælde, hvis vi skulde faae Krig eller deslige? Jeg gad vide, hvorledes den høitærede Minister vilde faae affat sin Million Aktier i Gjedserbanen ved saadanne Leiligheder. Undskyld, at jeg vover at omtale saadanne administrative Forhold. Jeg veed godt, at det ikke er paa Moden for Tiden, men efter gammel Regel, saa sad vi her for at kontrollere Administrationen. Det er Noget, jeg turde sige ogsaa, naar vi havde et konstitutionelt Ministerium. — Der er nogle Bemærkninger om Føllestogertet paa St. Croix. Derom skal jeg ikke sige Andet, end at jeg forbeholder mig min personlige Stilling dertil i videste Omfang, naar Finantsministeren en Gang kommer frem med Spørgsmaalet. Jeg kan ikke for-